

Programmaboekje Professioneel handelen en werkplekieren N1

2023 - 2024

Voor studenten die werkplekieren binnen de opleidingsschool **RAOS/HODOS**

Beste student,

Welkom bij de Opleidingsscholen RAOS en HODOS. Deze reformatorische opleidingsscholen werken nauw samen met Driestar hogeschool. Voor de schoolvakken aardrijkskunde, Frans, natuurkunde, maatschappijleer, biologie en technische beroepen zijn de opleidingsscholen sinds 2018 een samenwerking aangegaan met de Hogeschool Rotterdam (HR). Driestar hogeschool biedt deze schoolvakken niet aan en door deze samenwerking is opleiding in de praktijk voor vrijwel alle schoolvakken nu mogelijk.

Je gaat lesgeven in het reformatorisch onderwijs en dat vergt een inspanning om goed christelijk onderwijs vorm te geven. Hiervoor zijn door Driestar hogeschool drie modules (Christelijk leraar zijn) ontwikkeld die voornamelijk via zelfstudie gemaakt kunnen worden. Studenten van de HR kunnen deze volgen i.p.v. het keuzeonderwijs op de hogeschool. In totaal zijn hier in 3 jaar 14 EC mee te realiseren. De modules worden beoordeeld door de eigen schoolopleider van jouw locatie. Resultaat wordt aan het eind van het cursusjaar zichtbaar in Osiris.

In dit programmaboekje niveau 1 hebben we allerlei belangrijke en nuttige zaken op een rij gezet. We hopen je daarmee te helpen om je weg te vinden, het beste uit je opleiding te halen en de leraar te worden die jij wilt zijn.

Dit programmaboekje is voor HR studenten hbo-niveau 1 binnen RAOS/HODOS.

Veel succes en plezier met je opleiding!

Namens het opleidingsteam RAOS/HODOS,

Sjaak Nuijt & Corné van der Maas

1. Wat is een programmaboekje?

Alle studenten hebben dezelfde handleiding Leren lesgeven Niveau 1. Daarnaast hebben de meeste opleidingsscholen een programmaboekje. We staan toe dat elke opleidingsschool de stage net even iets anders aanpakt, maar eindkwalificaties zijn voor iedereen gelijk. Je begrijpt het programmaboekje het best als je de eerder genoemde handleiding goed hebt doorgenomen. In een programmaboekje geeft de opleidingsschool extra planningen aan en mogelijkheden tot intervisie of andere opdrachten die zij belangrijk vinden.

2. Voor wie is dit programmaboekje bedoeld?

Dit programmaboekje is voor studenten die een leerwerkplek hebben binnen één van de scholen van RAOS/HODOS. In dit programmaboekje leggen we ook de mogelijkheid uit tot het volgen van identiteitsgerichte modules Christelijk Leraar zijn (zie bijlage 1) in plaats van het HR keuzeonderwijs.

Wat betekent dit voor jou?

Je zult goed moeten weten wat er in de handleiding Leren lesgeven niveau 1 staat, zodat je gericht om feedback of hulp kunt vragen op jouw leerwerkplek. Jouw instituutsopleider (IO) vanuit de HR binnen RAOS/HODOS is Sjaak Nuijt. Centrale vraagbaak voor de identiteitsmodules Christelijk Leraar zijn en stageplaatsing binnen RAOS/HODOS is Corné van der Maas.

Zorg er dus voor dat je IO goed en tijdig informeert als er iets speelt op je leerwerkplek.

3. Begeleiding

Jouw primaire aanspreekpunt voor je stage Niveau 1 is meestal de schoolopleider of je werkplekbegeleider (WPB). Je instituutsopleider (IO) geeft meer begeleiding op afstand. In niveau 1 krijg je nog geen lesbezoek. Het is echt een oriënterende fase waarbij de centrale doelstelling is: 'pas ik bij het beroep, en past het beroep bij mij'. Daarom loop je ook met een andere docenten, klassen, etc., mee om de school vanuit verschillende invalshoeken te leren kennen. Stel je vooral nieuwsgierig, open en pro-actief op. Vraag actief waar je mag meekijken en wat je mag doen.

Mocht het mogelijk zijn om medestudenten mee te nemen of eens bij een ander mee te kijken, maak hier dan gebruik van. Extra feedback of een inkijk bij een andere school kan veel opleveren.

4. Bijeenkomsten

4.1 Doelstellingen begeleidingsbijeenkomsten:

- Zowel jij, als WPB en schoolopleider moeten de doelstellingen van de Handleiding leren lesgeven Niveau 1 begrijpen. De schoolopleider kan suggesties geven om je gericht op weg te helpen in het bereiken van de 5 leerresultaten
- Uitwisseling van ervaringen met medestudenten: leren van en met elkaar
- Procesbegeleiding gedurende het werkpleklernen: wat kom je tegen bij de samenstelling van het portfolio, waar loop je tegenaan tijdens werkpleklernen, wat staat je te doen, ben je goed op weg?
- Stimuleren volgen identiteitsgerichte modules via de Driestar hogeschool i.p.v. HR keuzeonderwijs.
- Begeleiding bij het opstellen van je portfolio en voorbereiding op je CGI als afronding van niveau 1.

4.2 Aantal bijeenkomsten

Er zullen door de IO regelmatig per periode bijeenkomsten gepland worden. Meestal zijn dit online sessies in teams.

Binnen de samenwerking RAOS/HODOS zijn geen aanvullende praktijkdagen/transferdagen georganiseerd. Dat heeft te maken met het geringe aantal studenten binnen deze opleidingsschool. Meestal heb je alleen elke maandag een werkoverleg/bijeenkomst met je schoolopleider. Het is altijd mogelijk om per locatie te participeren in een nascholingsactiviteit of zal je geattendeerd worden op een interessante centrale bijeenkomsten op de Driestar hogeschool.

4.3 Vorm van de bijeenkomsten

Je IO arrangeert de bijeenkomsten en anticipeert hierbij op de behoeften van jou en je medestudenten. Meestal is dit online of op een andere afgesproken manier. Heb je zelf gerichte vragen/wensen, geef dit dan aan.

Tijdens deze begeleidingssessies zal er vooral toewerkt worden naar je eindportfolio en CGI.

4.4 Specifieke planning niveau 1

- Start stage **maandag 5 februari 2024**
- **Maandag 8 april 2024** inleverdatum eindopdracht Pedagogiek N1 ken je doelgroep. Daarvoor moet je met leerlingen gesprekken voeren (zie bijlage 3)
- **17 juni 2024** vóór 9.00 uur uiterste inleverdatum portfolio
- **24 juni 2024**, of anders op afspraak, CGI op locatie

Algemene informatie.

5. Uit welke onderdelen bestaat het RAOS/HODOS opleidingsprogramma?

Binnen de RAOS/HODOS word je voor een belangrijk deel in de praktijk (40%) opgeleid. Het opleidingsprogramma bestaat uit de volgende onderdelen:

- Werkplekleren op school.
- Identiteitsontwikkeling via zelfstudiemodules Christelijk Leraar zijn
- Volgen van studiedagen op de scholen of gezamenlijk op de Driestar.

6.1 Wie kom ik tegen binnen RAOS/HODOS?

Binnen de vo-scholen:

- Schoolcoördinator: coördinatie binnen de school en bruggenhoofd tussen school en lerarenopleiding(en) / Schoolopleider: algemeen begeleider studenten
- Werkplekbegeleider: begeleiding van de student bij het werkplekleren in de dagelijkse praktijk.

Binnen de lerarenopleidingen:

- Instituutcoördinator: coördinatie samen opleiden / RAOS/HODOS binnen het instituut, verbinding scholen-instituten.
- Instituutopleider: algemeen begeleider studenten en primair aanspreekpunt voor schoolcoördinatoren.

6.2 Je opleidingstraject binnen RAOS/HODOS

Alle studenten krijgen de kans om binnen RAOS/HODOS hun gehele opleidingstraject te doorlopen. Hbo-studenten wisselen jaarlijks van school en krijgen in mei/juni een nieuwe stageplaats aangeboden, waarbij zij eventueel vooraf hun voorkeur voor een school kunnen aangeven.

6.3 Doorstroomformulier

Indien je wordt doorgeplaatst naar een nieuwe school binnen RAOS/HODOS, stel je aan het eind van het studiejaar (in samenspraak met je werkplekbegeleider, schoolopleider en instituutopleider) in het RAOS/HODOS doorstroomformulier een overzicht op met daarin je sterke kanten, ontwikkelpunten en leerdoelen voor het komend jaar. Je neemt dit doorstroomformulier (zie bijlage 3) op in je portfolio. Je bent er zelf voor verantwoordelijk om dit te delen en bespreken met de nieuwe werkplekbegeleider en

schoolopleider. Desgewenst kan contact worden opgenomen met de werkplekbegeleider en/of schoolopleider van de vorige school.

6. Wie werken er samen binnen RAOS/HODOS?

De vo-scholen in RAOS

Driestar Wartburg College (Gouda, Lekkerkerk, Leiden, Rotterdam en Dordrecht)
Gomarus scholengemeenschap in Gorinchem
De Passie in Utrecht
Van Lodestijn in Amersfoort
Pieter Zandt in Kampen

De mbo-scholen in HODOS

Het Hoornbeeck College (Rotterdam en Gouda)

De lerarenopleidingen

- Driestar hogeschool, lerarenopleiding
- Hogeschool Rotterdam, Instituut voor Lerarenopleidingen (hbo)

De meest actuele versie van de stagehandleiding van de HR voor de verschillende niveaus is te downloaden via de website: HR Samen Opleiden [N1 - Hogeschool Rotterdam](#)

Studenten kunnen in niveaus versnellen of vertragen; elk niveau sluit af met een CGI waarbij de schoolcoördinator en instituutsopleider samen beoordelen.

7.1 Werkplekieren en betaalde aanstellingen

De basis van het opleidingsprogramma bestaat uit het leren op de werkplek. Bij het leren op de werkplek word je begeleid door je werkplekbegeleider, schoolopleider en instituutsopleider. Zij stimuleren je om je handelen te baseren en onderbouwen op basis van theoretische inzichten. Binnen werkplekieren is het mogelijk een stage te combineren met een betaalde aanstelling. De HR hanteert voor alle opleidingsscholen sinds 2018 de volgende afspraken:

- Geen betaalde aanstelling op niveau 1 en 2
- Niveau 3; max 0,3 fte, mits de student vrijwel nominaal studeert
- Niveau 4, max 0,4 fte, mits de student vrijwel nominaal studeert
- Opleidingsscholen worden alleen geïnformeerd over het aantal behaalde studiepunten, meestal doen we dit half maart. Daarbij rapporteren wij over de behaalde studiepunten t/m OP2.
- De Hogeschool Rotterdam voert een actief beleid om 'groen pluk' onder de studenten te voorkomen. Wij zien liever een nominaal studerende student, dan een langstudeerder in een te grote aanstelling.

7.2 Focuspunten werkplekieren: 'lesgeven in een Christelijke context'

Binnen RAOS/HODOS hebben we voor alle categorieën studenten focuspunten voor het werkplekieren geformuleerd; zie hieronder. Deze focuspunten kun je als student benutten in het gesprek met jouw werkplekbegeleider, school- en instituutsopleider over jouw ontwikkeling. Ook verwachten we dat je op deze focuspunten reflecteert in je portfolio.

Niveau 1:

- Oriënteren op beroep en geschiktheid voor het vak (apart programmaboekje)

Niveau 2:

- Verdiepen in ICT binnen de sectie (periode 2 en 3).

- Wat gebeurt er buiten de lessen om. Buitenschoolse activiteiten. Hierbij betrokken zijn.
- Identiteit module 2 (er vanuit gaande dat module 1 al is gevolgd)

Niveau 3:

- Verdieping in de zorg op de school, oefenen met Samenwerkend leren, activerende didactiek en differentiëren.
- Oriëntatie op onderwijs leerprogramma's van de school.
- Identiteit module 3 (er vanuit gaande dat module 2 al is gevolgd)
- Een kleine aanstelling van 0,3 fte, mits studie nominaal loopt, is toegestaan

Niveau 4:

- Module 1, 2 en 3 zijn afgerond.
- Managementstructuur/schoolorganisatie van de school onderzoeken.
- Je staat alleen voor een groep. Eventueel in een betaalde aanstelling tot 0,4 fte, mits studie nominaal loopt.

7. Rollen en verantwoordelijkheden bij beoordeling

Bij de beoordeling zijn binnen RAOS/HODOS de volgende personen betrokken:

- de student zelf;
- de schoolopleider (mede-beoordelaar, adviserende rol): vormt een objectief en onafhankelijk oordeel over het functioneren van de student, verzamelt hiervoor de benodigde informatie (via werkplekbegeleider en lesbezoek);
- de werkplekbegeleider: informeert de schoolopleider (gevraagd en ongevraagd) over de voortgang van de student en geeft advies ten aanzien van de beoordeling;
- de instituutsopleider/assessor (eindverantwoordelijk): vormt het eindoordeel over de student. Bij CGI zijn IO en schoolopleider aanwezig (eventueel ook de werkplekbegeleider).
- De identiteitsmodules worden beoordeeld door de schoolcoördinator binnen RAOS en door de schoolopleider binnen HODOS; het resultaat wordt doorgegeven aan Corné van der Maas en Sjaak Nuijt (laatste voert in, in Osiris)

RAOS/HODOS opleiders en begeleiders

Je wordt binnen RAOS/HODOS in de praktijk opgeleid door een opleidingsteam van de school (werkplekbegeleider en schoolopleider) en je lerarenopleiding (instituutsopleider). Tijdens het werkpleklernen maak je kennis met de school, je observeert lessen en ervaart hoe het is om zelf les te geven, je bereidt lessen voor en je neemt deel aan allerlei activiteiten op de school.

Op de school heb je voornamelijk te maken met je **werkplekbegeleider**; dat is je aanspreekpunt op school. Dit is een docent uit hetzelfde of een vergelijkbaar vakgebied die een opleiding heeft gevolgd om studenten op te leiden op de werkplek. De werkplekbegeleider kan je zowel vakinhoudelijk als generiek verder helpen. De **schoolopleider binnen HODOS / schoolcoördinator binnen RAOS** volgt jouw voortgang, bijv. door lesbezoek en gesprekken. De **schoolcoördinator (RAOS en HODOS)** vervult een coördinerende rol op de school op het gebied van samen opleiden en professionaliseren.

Vanuit je lerarenopleiding heb je te maken met de **instituutsopleider**. De instituutsopleider weet wat er vanuit de lerarenopleiding van jou wordt verwacht en kan jou daarbij begeleiden. De beoordeling wordt gedaan door de schoolopleider en de instituutsopleider/assessor. De instituutsopleider is eindverantwoordelijk voor de beoordeling.

Onze schoolcoördinatoren:

Passie Utrecht	cby@passie.net (Christina van der Bijl)
Van Lodestijn Amersfoort	hdj@vanlodenstein.nl (Jaap de Heer)
Jacobus Fruytier Apeldoorn	dm@jfsg.nl (Gijsbert van Dam)
Driestar Wartburg College Gouda	jvermeulen@driestarwartburg.nl (Jan Vermeulen)
Driestar Wartburg Rotterdam	M.Bank@driestar-educatief.nl (Margreet Bank)
Gomarus Gorinchem	jverkroost@gomarus.nl (Jan Verkroost)
Pieter Zandt Kampen	aprguis@pieterzandt.nl (Ageeth Guis)

Onze Instituutcoördinatoren:

Corné van der Maas	C.M.vanderMaas@driestar-educatief.nl
Sjaak Nuijt	j.nuijt@hr.nl

8. Enkele afspraken

- Zorg dat je zo snel mogelijk je stage-overeenkomst laat ondertekenen.
- We gaan er van uit dat je op de opleidingsdagen de gehele dag (1e t/m 8e uur) aanwezig bent op de opleidingslocatie.
- Binnen de stagedagen geef je niet alleen les, maar werk je ook aan je stageopdrachten.
- Als je onverhoopt ziek bent, neem dan minimaal 30 minuten voor de start van het eerste uur contact op met de werkplekbegeleider, schoolopleider en IO. Als je te laat op school gaat komen neem dan z.s.m. contact op met de receptie/administratie van de school en vraag je afwezigheid door te geven aan je werkplekbegeleider en schoolopleider.
- Voor de leerlingen van de school ben je 'gewoon' een leraar, dus heb je een voorbeeldfunctie binnen de school. Niet alleen gedragsmatig, maar ook qua kleding e.d. Houd je aan de afspraken binnen de school. Stel je daar de eerste dag van op de hoogte.
- Mail alleen in uiterste gevallen en na overleg met je werkplekbegeleider met leerlingen. Indien nodig communiceer dan uitdrukkelijk alleen met je schoolmailadres!
- Kopiëren doe je in overleg met je werkplekbegeleider. Stel je op de hoogte van schoolafspraken rondom kopiëren op de opleidingslocatie.
- Bereid iedere les of deel van een les die je geeft voor middels een lesvoorbereidingsformulier.
- Ga altijd zorgvuldig om met privacy van personen. Vermeld als regel geen namen bij de uitwerking van een opdracht.

9. Nuttige tips en hints

- Op elke school kun je gebruik maken van de personeelskamer. Richt je hierbij nadrukkelijk naar de locatiegebruiken en meng je in het docententeam.
- Er zijn verschillende plaatsen binnen de school waar je kunt werken, bijvoorbeeld de docentenwerkkamer, de teamkamers of de personeelskamer. Vraag even na welke mogelijkheden jouw stageschool biedt. Ga niet met alle stagiaires bij elkaar zitten, laat ruimte voor de docenten om te werken. Je kunt wel met je duo-stagiair samen gaan zitten.
- Beperk je niet tot één of enkele vakken maar probeer zoveel mogelijk alle facetten van de school te bestrijken. Zo krijg je een breed beeld van het beroep van docent.
- Vraag zo mogelijk uitleg wanneer je iets niet begrijpt, je kunt veel leren van anderen.
- Bereid ieder gesprek dat je gaat houden zorgvuldig voor, in die zin dat je je ingelezen hebt en je vragen en punten op papier hebt staan.
- Bereid observaties en opdrachten goed voor: weet waarop je gaat letten, hoe je het noteert en hoe de informatie 'objectief' blijft. Observeer nooit zonder doelstelling.
- Als je een onderzoeksopdracht vanuit de lerarenopleiding gaat uitvoeren overleg dan over de aanpak eerst met je werkplekbegeleider of schoolopleider.

- Sommige scholen hebben een eigen onderzoekagenda; vraag daar eens naar als je nog een thema zoekt voor afstuderen of praktijkonderzoek. Misschien kom je op een leuk idee.

10. Regelgeving

VOG (Verklaring Omtrent Gedrag)

Je ontvangt van je stageschool een mail met informatie over de aanvraag van de VOG. Sommige aangesloten scholen eisen dit niet, want je onbetaalde stage valt onder de verantwoordelijkheid van een docent. Meestal is voor niveau 1 niet nodig. Bij betaalde aanstellingen zal je nog voor de start een VOG verklaring moeten overleggen. De link in de mail brengt je naar de aanvraag. Het proces levert je een **'bewijs van aanvraag'** op.

De definitieve VOG ontvang je later. De kosten voor de aanvraag worden vergoed door de school. Op je eerste stagedag moet je het 'bewijs van aanvraag' kunnen tonen.

Bijlage 1

module

Christelijk leraar zijn

**Moduleboek voor de studenten
van de Hogeschool Rotterdam
die in hun Keuzeruimte
de module Christelijk leraar zijn
van Driestar hogeschool volgen**

**Leerjaar 1
Cursusjaar 2023-2024**

**Cursuscode:
LERDC101X**

**Korte naam:
Christelijk leraar zijn module 1**

Studiepunten: 4 EC (keuzeonderwijs HR)

Module Christelijk leraar zijn

(impressie eerste hoofdstuk)

Inleiding

Deze module Christelijk leraar zijn is tot stand gekomen vanwege de samenwerking tussen de Hogeschool Rotterdam en Driestar hogeschool. Driestar hogeschool heeft een christelijke identiteit, Hogeschool Rotterdam heeft die niet. Toch studeren er studenten in Rotterdam die graag in het christelijk onderwijs gaan werken en tijdens hun studie stage lopen op scholen voor voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs die een samenwerkingsverband met Driestar hogeschool hebben (de zgn. RAOS- en HODOS-scholen). In overleg tussen beide hogescholen is afgesproken dat deze studenten in hun vrije ruimte de module Christelijk leraar zijn kunnen volgen. De behaalde studiepunten tellen mee voor hun opleiding bij Hogeschool Rotterdam.

Doel van de module

Het doel van de module Christelijk leraar zijn is dat de student zich ontwikkelt tot een christelijke leraar die (1) kennis heeft van christelijke / reformatorische theologie, pedagogiek en didactiek; (2) een christelijke visie heeft op pedagogiek en didactiek; (3) een christelijke visie heeft op zijn/ haar vak; (4) vaardigheden heeft om deze kennis op eigentijdse wijze in de onderwijspraktijk toe te passen.

We streven ernaar dat de student zo een persoon wordt die in een betekenisvolle samenhang van hoofd, hart en handen zijn/ haar taak vervult; in verantwoordelijkheid zijn/ haar plaats inneemt in alle verbanden van de samenleving en blijft werken aan zijn/ haar ontwikkeling.

Opbouw van de module

De module Christelijk leraar zijn is verdeeld over drie leerjaren. In elk van die studiejaar behalen studenten vier of vijf studiepunten. Elke studiepunt staat volgens de Europese regelgeving voor 28 studiebelastingsuren. Niveau 1 is vier studiepunten; niveau 2 en 3 elk 5.

Deze keuzemodules sluiten aan op de leerlijn professioneel handelen van de Hogeschool Rotterdam. Uitwerkingen moet je apart inleveren bij je schoolopleider. Ze zijn te omvangrijk om als onderdeel van je stageportfolio te worden opgenomen. Je komt dan in de problemen met de eisen die de HR stelt aan het aantal pagina's.

De module kent vier leerlijnen, te weten Persoonlijke vorming, Geloofsleer en onderwijspraktijk, Christelijk leraarschap en Cultuur. Studenten die vanaf 2022-2023 gaan instromen volgen uitsluitend de groen gemarkeerde onderdelen.

In de leerlijn Persoonlijke vorming reflecteert de student op zijn eigen ontwikkeling. Een docent is zijn eigen instrument, dus is het belangrijk om na te denken over je eigen geschiedenis en ontwikkeling. In de leerlijn Geloofsleer en onderwijspraktijk gaat het niet om de geloofsleer op zich, wel

om de vraag hoe die doorwerkt in de onderwijspraktijk, bijvoorbeeld bij dagopeningen en vieringen. De leerlijn Christelijk leraarschap vraagt aandacht voor vakinhoud en didactiek. Je visie op het vak en op de leerling heeft alles te maken met de manier waarop je tegen de werkelijkheid aankijkt en met je mensbeeld. Deze leerlijn wil daarvan bewust maken en handvatten aanreiken om hier bij het lesgeven invulling aan te geven. De leerlijn Cultuur ten slotte vraagt aandacht voor de context van de christelijke school. Die school functioneert immers niet in een vacuüm, maar bijvoorbeeld in relatie met politieke en maatschappelijke context, in relatie met ouders, enzovoort. De vier leerlijnen komen in elk van de drie leerjaren terug. Ze zijn dus opgebouwd als concentrische cirkels, waarbij in elk volgend studiejaar de kennis en vaardigheden uit het vorige jaar worden uitgebouwd. De vier doelen die hierboven genoemd worden, komen daardoor op meerdere punten terug in de drie studiejaar. De opmerkingen onder het kopje 'Doel van de module' over de persoonlijke ontwikkeling van de student zijn geen meetbare doelen, maar geven een intentie weer.

Overzicht leerlijnen en thema's

	Leerlijn A Persoonlijke Vorming	Leerlijn B Geloofsleer en onderwijspraktijk	Leerlijn C Christelijk leraarschap	Leerlijn D Cultuur
Jaar 1	1A1 Autobiografische reflectie	1B Wij belijden	1C1 Historisch pedagoog 1	1D Kerk, samenleving en gezin
	1A2 Bijbelstudie over het gebed		1C2 Interviewopdracht n.a.v. Essenties van christelijk leraarschap	
	1A3 Relatie & Gezag			
	1 ECTS	1 ECTS	1 ECTS	1 ECTS
Jaar 2	2A Persoonlijke vorming van jongeren	2B Dagopening	2C Waarden- onderwijs en historisch pedagoog	2D Mediawijsheid
			2 ECTS	
	1 ECTS	1 ECTS		1 ECTS
Jaar 3	3A Waarden en normen, zelfreflectie	3B Godsbeeld en mensbeeld in relatie tot het onderwijs	3C Christelijke visie op didactiek en vak	3D Burgerschaps onderwijs
			2 ECTS	
	1 ECTS	1 ECTS		1 ECTS

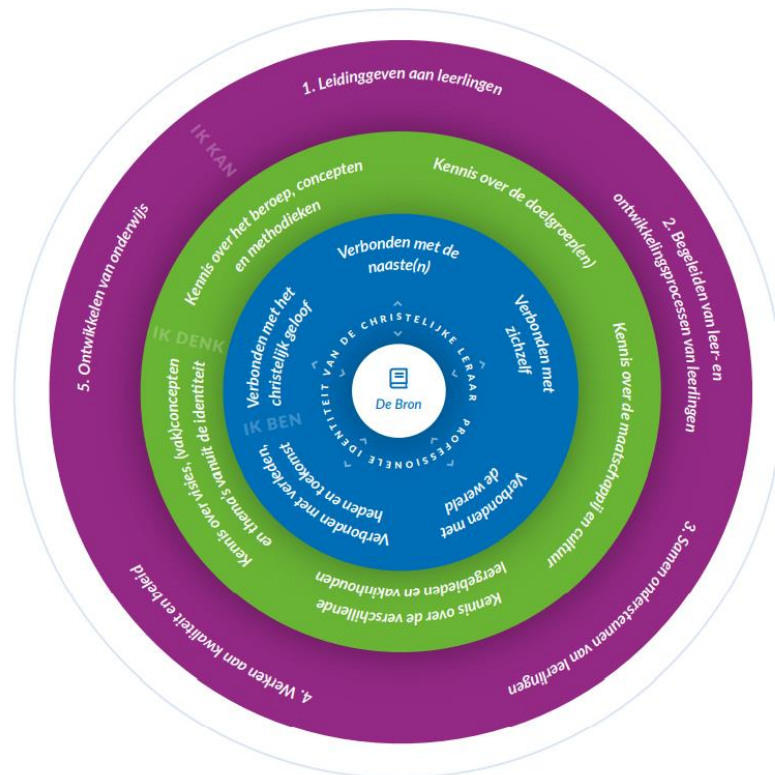
Beroepsprofiel van de christelijke leraar

Driestar hogeschool hanteert een beroepsprofiel van de christelijke leraar. Dat beroepsprofiel geeft antwoord op vragen als: Wat typeert een christelijke leraar? Wat brengt hij als persoon mee? Wat is kenmerkend voor zijn handelen? Welke kennis heeft hij nodig om gefundeerde keuzes te maken? Het antwoord op deze en dergelijke vragen kan de zelfreflectie van de leraar dienen en bijdragen aan het gesprek in de scholen. Het is ook richtinggevend voor de inrichting van de opleiding die studenten voorbereidt op het leraarschap.

Opbouw van het beroepsprofiel

Het beroepsprofiel heeft de vorm van een aantal cirkels rondom een middelpunt. Eigenlijk denken we daarbij niet in het platte vlak, maar driemensionaal. Dan vormt de Bron namelijk de kern van elk van de drie lagen en wordt elk van die lagen dus gedacht vanuit de Bron.

- Het middelpunt van het beroepsprofiel is de Bron: Bijbel en belijdenis. Vandaaruit krijgt ons denken over het leraarschap richting.
- Daaromheen ligt de

ring van de professionele identiteit ('Ik ben'): datgene wat de leraar als persoon kenmerkt in zijn beroep en wat hij door zijn handelen aan anderen laat zien. Het is ons ideaal dat de leraar verbonden is met het christelijk geloof, zich laat voeden door Gods Woord en daaruit leeft.

- Dan volgt ring twee: de kennisdomeinen ('Ik denk'). Die domeinen gaan over de leergebieden en vakinhouden, maatschappij en cultuur, doelgroepen, beroep, enz. Die kennis komt allereerst uit de landelijke kennisbases voor de opleidingen en wordt aangevuld met wat Driestar hogeschool vanuit haar christelijke missie en visie essentieel vindt.

- Ten slotte volgt ring drie: de beroepstaken ('Ik kan'). Daarin zijn de handelingen uitgewerkt die de leraar in de praktijk van zijn beroep uitvoert. Die handelingen betreffen het leiding geven aan leerlingen, het begeleiden van leerprocessen en het ontwikkelen van onderwijs, maar ook het samenwerken met anderen en het bewaken van de kwaliteit.

In zijn onderwijspraktijk verbindt de leraar als het goed deze vier elementen van het beroepsprofiel. Hoe meer de leraar voor zichzelf scherp heeft dat deze elementen bij de uitoefening van zijn beroep horen, en hij zich dus ook op

deze verschillende aspecten ontwikkelt, des te meer zal hij uitgroeien tot een leraar op expertniveau.

Relatie beroepsprofiel en module

Het beroepsprofiel beschrijft de leraar op expertniveau. Dat profiel ook richtinggevend voor de opleiding, ook al is de student aan het eind van zijn opleiding nog niet op expertniveau. Elk onderdeel van de opleiding moet bijdragen aan de realisatie van een onderdeel van het beroepsprofiel voor een student – hoewel in dit geval dus op startbekwaam niveau. Zo ontstaat eenheid en richting in de opleiding. Ook de opdrachten in deze module Christelijk leraar dragen bij aan de ontwikkeling van studenten in de richting van het startbekwaam niveau. Daarom wordt bij elke opdracht aangegeven met welk onderdeel van het beroepsprofiel de betreffende opdracht te maken heeft.

Een aantal uitwerkingen van kern 3 uit de 'ik ben'-ring (verbonden met zichzelf) is van toepassing op alle opdrachten in deze module. In die uitwerkingen gaat het om de eigen ontwikkeling. De aandacht daarvoor is van belang voor elke leraar, maar zeker ook voor iedere student. Om te voorkomen dat de teksten over de relatie van het beroepsprofiel en elke afzonderlijke opdracht een voortdurende herhaling worden, citeren we hier het gedeelte van kern 3 dat van toepassing is op deze hele module.

'De leraar neemt verantwoordelijkheid voor de eigen ontwikkeling, kijkt met een onderzoekende houding (opmerkzaam, nieuwsgierig, bedachtzaam en kritisch) naar zijn eigen handelen, gebruikt evaluatie, reflectie en feedback om een goed beeld te krijgen van zichzelf (en het eigen functioneren) en is gericht op het verbeteren van zijn functioneren; de leraar stelt op basis van zijn persoonlijke kwaliteiten en beperkingen werkbare (leer)doelen die passen bij zijn ontwikkeling binnen het beroep, kiest voor activiteiten die daarbij aansluiten en maakt daarbij gebruik van hulpbronnen/contacten en de mogelijkheden die de organisatie biedt; de leraar voert de activiteiten gericht op de eigen ontwikkeling uit, evalueert het (leer)proces en het resultaat, maakt dit inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen en verwerkt het geleerde in het eigen handelen; de leraar streeft in het werken aan de eigen ontwikkeling naar het zo goed mogelijk inzetten van zijn gaven, en realiseert zich tegelijkertijd dat vanwege de gebrokenheid van het bestaan niet elke ontwikkeling mogelijk is; de leraar staat zichzelf toe fouten te maken, omdat hij weet dat hij niet perfect kan zijn, zonder zich achter die wetenschap te verschuilen.'

Het complete beroepsprofiel, dus inclusief de uitwerking van de diverse lagen en kernen, is op te vragen bij de contactpersoon van deze module.

Leeruitkomsten

De doelen van deze module worden uitgewerkt in de volgende leeruitkomsten.

De student

- reflecteert op het eigen handelen met behulp van christelijke waarden en normen.
- is in staat om met een onderzoekende houding (opmerkzaam, nieuwsgierig, bedachtzaam en kritisch) in dialoog met anderen vanuit christelijk perspectief

betekenis te geven aan situaties, vragen/vraagstukken en ontwikkelingen die gerelateerd zijn aan het beroep.

- zoekt en streeft naar een eenheid tussen zijn diepste overtuigingen en zijn manier van leven, zodat er een eenheid ontstaat van geloven, denken, voelen en handelen.
- is dienstbaar aan anderen en hun belang en hun ontwikkeling door in compassie af te stemmen op (de behoeften van) de ander.
- zet zijn rol als (moreel) identificatiepersoon bewust in door zo te leven dat hij daarmee anderen kan oproepen het gegeven goede voorbeeld op een eigen persoonlijke manier na te volgen.
- kan het eigen handelen onderbouwen op grond van zijn levensbeschouwing, idealen, drijfveren, waarden, overtuigingen, vermogens en kan de dialoog over zijn gemaakte keuzes aangaan.
- kijkt met een onderzoekende houding (opmerkzaam, nieuwsgierig, bedachtzaam en kritisch) naar zijn eigen handelen en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback om een goed beeld te krijgen van zichzelf (en het eigen functioneren) en zijn functioneren te verbeteren.
- maakt deel uit van culturen en tradities (ook in het beroep), kent de normen en waarden en neemt met dat als uitgangspunt een eigen perspectief in.
- maakt gebruik van wat anderen (bijvoorbeeld in de christelijke traditie) hebben ontdekt en gebruikt daarom bronnen (ook uit het verleden) om eigen ideeën en nieuwe ontwikkelingen daaraan te spiegelen.
- kent de invloed die zijn biografie heeft op zijn denken en handelen, evalueert kritisch en met compassie voor zichzelf wat de eigen historische en culturele bagage is en neemt verantwoordelijkheid voor wat hij er mee doet.

Kwaliteitseisen waaraan de ingeleverde opdrachten moeten voldoen

Bij alle opdrachten in deze module worden criteria geformuleerd waaraan de student bij de uitwerking van de opdracht moet voldoen. Sommige van die criteria horen specifiek bij de betreffende opdracht, andere zijn algemeen. Om veelvuldig herhalen te voorkomen, volgen hier de algemene kwaliteitscriteria, die dus voor alle opdrachten in deze module gelden.

- Het ingeleverde werk is uiterlijk en innerlijk verzorgd en heeft een passende lay-out.
- Het taalgebruik is correct.
- De teksten zijn helder en eenduidig geschreven en logisch opgebouwd.
- Waar dat relevant is, wordt verwezen naar citaten en bronnen. Bij de verwijzingen worden de APA-richtlijnen gevolgd (b.v. Ter Horst, 2018, p. 45). Ook bij de opsomming van de gebruikte literatuur worden de APA-richtlijnen gevolgd.
- Waar dat mogelijk is, toont de student in de uitwerking van opdrachten dat hij niet tevreden is met het weergeven van feitjes, maar streeft naar hogere-orde-doelen. (Vergelijk de taxonomie van Bloom met de

volgende opklimmende niveaus: 1. Kennen, 2. Begrijpen, 3. Toepassen, 4. Analyseren, 5. Evalueren, 6. Creëren.)

Organisatorische aspecten

- Studenten die in 2023-2024 instromen volgen uitsluitend de in het schema met groen gearceerde onderdelen.
 - Zelfstudie neemt in deze module een belangrijke plaats in. Er zijn voor de student weinig contactmomenten die door anderen worden georganiseerd. Wel zal de student regelmatig zelf een overleg moeten regelen met medestudenten, leerlingen, schoolbegeleider of collega docenten.
- Dat betekent dat het doorlopen van de module heel flexibel kan gebeuren. Hoewel de verschillende opdrachten zijn verdeeld over drie studiejaar is het geen bezwaar als de student al start met opdrachten uit een volgend studiejaar. Dit geldt ook voor de moduleonderdelen waarvoor de student een bijeenkomst moet bijwonen. De colleges over historische pedagogen worden meerdere keren per jaar aangeboden binnen Driestar Hogeschool, maar zijn voor de HR studenten niet langer een verplichting. Bij versnelling verdient het wel aanbeveling dat per leerlijn de volgorde van de opdrachten in tact blijft.
- Samen leren stimuleert de betrokkenheid en verdiept je inzicht. Wanneer studenten in het kader van deze module gezamenlijk een bijeenkomst bezoeken, kunnen zij ervoor kiezen ook gezamenlijk de bijbehorende opdrachten uit te werken. Deze mogelijkheid wordt bij de betreffende opdrachten benoemd.
 - Deze keuzemodules sluiten aan op de leerlijn professioneel handelen van de Hogeschool Rotterdam. Uitwerkingen moet je apart inleveren bij je schoolopleider. Ze zijn te omvangrijk om als onderdeel van je stageportfolio te worden opgenomen. Je komt dan in de problemen met de eisen die de HR stelt aan het aantal pagina's.

Contactpersonen en begeleiding/beoordeling

Voor alle informatie over deze module kunnen de studenten van de Hogeschool Rotterdam contact opnemen met de heer C.M. (Corné) van der Maas, coördinator Opleiden in de School, C.M.vandermaas@driestar-educatief.nl of met de heer J. (Sjaak) Nuijt, j.nuijt@hr.nl (regio-coördinator Hogeschool Rotterdam).

De dagelijkse begeleiding bij het uitvoeren van deze module vindt plaats door de schoolcoördinator. Hij monitort de voortgang en beoordeelt (op een enkele uitzondering na) de uitwerking van de opdrachten die de student inlevert. Voor inhoudelijke vragen over de module identiteit kun je terecht bij Henk Vermeulen h.vermeulen@driestar-educatief.nl.

De cijfers die je voor alle andere onderdelen krijgt, worden door de schoolcoördinator doorgegeven aan Corné van der Maas. Die zorgt ervoor dat de cijfers in Osiris van Driestar hogeschool terecht komen.

Ook geeft hij de resultaten door aan Sjaak Nuijt van Hogeschool Rotterdam. Hij zorgt ervoor dat het eindresultaat (de studiepunten van de totale module - jaar 1 vier en jaar 2 en 3 vijf ECTS) in Osiris van de HR wordt ingevoerd. Dat kan pas als alle opdrachten van het betreffende jaar zijn afgerond en beoordeeld.

Als student ben je vrij om een keuze te maken tussen bovenstaande pedagogen, ongeacht in welk leerjaar van de opleiding je zit. Per leerjaar volg je één pedagoog. Je kunt in één leerjaar ook twee pedagogen volgen. Als je de keuze voor een pedagoog hebt gemaakt, geef die keuze dan door aan Johan Strijbis. Hij communiceert dit binnen Driestar hogeschool met de docent die het college over de pedagoog verzorgt en hij informeert ook studentzaken.

Interessante bijeenkomsten vanuit de Driestar

Masterclasses

Op de Driestar educatief worden regelmatig masterclasses aangeboden. Deze masterclasses zijn bedoeld voor zowel voltijd als deeltijd studenten en gaan over uiteenlopende thema's met diverse sprekers. Je wordt van harte uitgenodigd om deze bij te wonen. Het zijn leerzame masterclasses en er is ruimte voor ontmoeting met medestudenten. Hieronder op datum een aantal interessante masterclasses:

21-11-2023	Groeien in Mediawijsheid
05-12-2023	Meer door minder 2(christelijke identiteit in de vaklessen)
09-01-2024	Meer door minder 3(christelijke identiteit in de vaklessen)
16-01-2024	Pedagogen
16-04-2024	Jongeren in theologisch perspectief
07-05-2024	Identiteitsvorming in de onderwijspraktijk
14-05-2024	Godsdienstige vorming in de onderwijspraktijk

Bijlage 2

Praktische instructie voor eindopdracht Pedagogiek medio maart:

Instructie Vragen, Stellingen en Verwachtingen voor Student-Leerling/Carrousel

In deze instructie wordt stilgestaan bij een aantal aspecten van de Student-Leerlingen/Carrousel.

Bedoelingen

De opleidingsschool RAOS heeft de leerdoelen van het studieonderdeel Pedagogiek: ken je doelgroep, vertaald naar een bijeenkomst op maat per school.

Studenten gaan:

- Begrijpen dat er een relatie is tussen leeftijd en gedrag bij leerlingen,
- Inzicht ontwikkelen in de manier waarop identiteit bij leerlingen zichtbaar wordt en vorm krijgt in gedrag (houdingen), taal en andere communicatie-uitingen (kleding, voorkeuren),
- Theoretische en praktische kennis verwerven ten aanzien van het benoemen, interpreteren en analyseren van het gedrag en de ontwikkeling van jongeren, en soms ook op dat van de student zelf.

Wat en hoe

Je gaat als student tweemaal met leerlingen uit verschillende leeftijdscategorieën in gesprek. Je probeert met minimaal zes brugklas- en zes examenklas-leerlingen in gesprek te gaan over thema's die je op de HR bij het vak Pedagogiek gehad hebt. **Om die reden is het verstandig deze gesprekken 18 of 25 maart 2024 te houden.** Als je dit eerder gaat doen, dan heb je nog lang niet alle thema's gehad op het Instituut.

Vragen, stellingen en verwachtingen

Om goed voorbereid te beginnen aan de gesprekken met leerlingen wordt van de studenten op elke schoollocatie waar ze stage lopen gevraagd in de aanloop zes vragen en zes stellingen te bedenken inclusief de verwachtingen die daarover zijn m.b.t. de brugklas- en examen-klasleerlingengroepen. Bij het studieonderdeel Pedagogiek; ken je doelgroep worden zes hoofdthema's onderscheiden (*gebaseerd op het studieboek Identiteitsontwikkeling en leerlingbegeleiding, De wilde en anderen, 2021*) en voor elk thema is een vraag en stelling nodig om aan leerlingen voor te leggen. We willen je vragen alvast per thema een vraag en een stelling te bedenken.

AP-Thema	Vraag & stelling	Verwachtingen per vraag/stelling
1. Begrijpsbepaling en beeldvorming	1.1 Vraag	1.1 Verwachting
	1.2 Stelling	1.2 Verwachting
2. Identiteit: persoonlijkheid	2.1 Vraag	2.1 Verwachting
	2.2 Stelling	2.2 Verwachting
3. Identiteit: identiteitsontwikkeling	3.1 Vraag	3.1 Verwachting
	3.2 Stelling	3.2 Verwachting
4. Identiteit: invloeden en omgeving	4.1 Vraag	4.1 Verwachting
	4.2 Stelling	4.2 Verwachting
5. Cognitieve ontwikkeling	5.1 Vraag	5.1 Verwachting
	5.2 Stelling	5.2 Verwachting
6. Seksuele ontwikkeling	6.1 Vraag	6.1 Verwachting
	6.2 Stelling	6.2 Verwachting

In maximaal 2 A4 worden vragen, stellingen en een verwachting per thema uit de Pedagogiek; ken je doelgroep schriftelijk uitgewerkt. Deze 6 vragen en stellingen vormen de gespreksleidraad voor het gesprek met leerlingen. Mogelijk heb je nog niet alle thema's gehad op de HR. Toch verwachten we

dat er vragen en stellingen voor alle zes thema's worden bedacht. Bij de verwachtingen gaat het erom op te schrijven wat je denkt dat de antwoorden en de reacties van de leerlingen mogelijk van elkaar zullen verschillen bij de brugklas- en de examenklasleerlingen.

Gesprekstechnieken

Een gesprek met elke leerlinggroepje (2 leerlingen) duurt 10 tot 15 minuten. Voor de opzet en uitvoering verwachten we ongeveer de volgende agenda:

- Korte inleiding op het waarom en hoe van het gesprek om leerlingen op hun gemak te stellen. Ga ook in op wat je anoniem met de antwoorden en reacties zult gaan doen.
- Per thema uit de Pedagogiek:
 - o Stel minimaal 1 vraag of stelling per thema, waar mogelijk beide inbrengen
 - o Stel als HR-studenten om en om de vragen en stellingen
 - o Degene die niet de vraag stelt/niet de stelling voorlegt, noteert nauwkeurig de antwoorden
 - o Wees niet te snel tevreden en durf door te vragen zodat er duidelijke antwoorden komen
 - o LSD= Luisteren, Samenvatten of Checken of je het begrijpt, Doorvragen (veel doorvragen!)
 - o OMA thuislaten = geen Oordelen, geen Meningen, geen Adviezen
 - o Jullie zijn objectief op zoek naar antwoorden en reacties van leerlingen t.a.v. jullie vragen en stellingen. Heb het niet over jezelf maar blijf bij de leerlingen en respecteer hun antwoorden en reacties die soms onderling erg verschillend kunnen zijn.
- Korte afsluiting met dankwoord voor de openhartigheid waarmee leerlingen hun antwoorden en reacties hebben verteld. Check bij de leerlingen hoe ze het gesprek ervaren hebben.
- Stop in alle gevallen op tijd, ook als je daarmee niet elk thema hebt gehad!

Nabespreking

Het belangrijkste is dat jullie kunnen vertellen of de verwachtingen al of niet zijn uitgekomen die jullie vooraf per vraag en stelling hebben opgesteld. Het gaat erom de leerlingen goed te leren zien als adolescenten volop in beweging, ieder op zijn of haar eigen manier. Door de antwoorden en reacties op de stelling te relateren aan de brugklas- en examenklasleerlingen krijg je daar mogelijk goed zicht op. Bespreek je bevindingen ook met je schoolopleider

Portfolio

Als je de gesprekken hebt gevoerd, verwerk je die in de eindopdracht Pedagogiek en lever die in op de HR.

In je stageportfolio doe je kort verslag van de gesprekken met leerlingen, eventueel aangevuld met andere ervaringen, en je schrijft zo duidelijk mogelijk op wat jij hebt geleerd van de gesprekken met de leerlingen:

1. Wat heb je van deze praktijkuitvoering geleerd? Wat heb je gemerkt in je contact met leerlingen, wat jij als leraar in opleiding niet mag vergeten om leerlingen te helpen om veel en op een goede manier dingen te leren?
2. Wat heb je van deze praktijkuitvoering geleerd t.a.v. op gemak stellen en samenwerking in de klas? Wat heb je gemerkt in je contact met leerlingen, wat jij als leraar in opleiding niet mag vergeten om leerlingen te helpen hun plekje in de klas te vinden en tot een goede samenwerking met hen te komen?
3. Wat heb je van deze praktijkuitvoering geleerd als toekomstige leraar? Wat heb je gemerkt in je contact met leerlingen, wat jij als leraar in opleiding niet mag vergeten om je als een goede leraar op te stellen naar hen?

SUCCES met de voorbereidingen en als er vragen zijn ga dan op tijd naar je instituutopleider of schoolopleider!

Bijlage 3: RAOS/HODOS doorstroomformulier

Doorstroomformulier studenten RAOS/HODOS *(in te vullen door 'oude' stageschool)*

Gegevens student:	
Naam student:	
Opleidingsinstituut:	
Opleidingsvariant:	
Jaar:	
Begeleider opleidingsinstituut: (naam, contactgegevens):	
Gegevens vorige stageschool:	
Naam stageschool:	
Stageperiode:	
Vakcoach/werkplekbegeleider vorige stageschool (naam, contactgegevens):	
Schoolopleider vorige stageschool (naam, contactgegevens):	
Aandachtspunten student:	
Wat past goed bij de student?	
Wat verdient aandacht bij de student?	
Overige aandachtspunten/opmerkingen:	
Nieuwe stageschool:	
Naam en mailadres van de schoolcoördinator/schoolopleider van de nieuwe stageschool:	

Bijlage 4 Alleen voor schoolopleiders: Suggesties praktijkopdrachten

Alleen voor schoolopleiders is er een separaat document beschikbaar waarin praktische stagesuggesties staan om de student op weg te helpen om de vijf leerresultaten aan te tonen. Deze zijn bewust niet in de bijlage opgenomen, om te voorkomen dat de student zich daarop gaat focussen i.p.v. de stagehandleiding niveau 1 te volgen.